

Тетяна Ніколаєва,

старш. наук. співробітник

Центрального державного архіву зарубіжної україніки

Документи з фондів Центрального архіву зарубіжної україніки до II Українського наукового з'їзду у Празі 1932 р.

У статті аналізуються матеріали, підготовлені українськими науковцями для складання «Бібліографічного покажчика наукових праць української еміграції 1920–1931», надрукованого до II Українського наукового з'їзду, який проходив у Празі в 1932 р. Представлені документи містять у собі нові/додаткові відомості щодо бібліографії праць вітчизняних вчених, викладачів українських вищих навчальних закладів за кордоном.

К л ю ч о в і с л о в а: бібліографія, II Український науковий з'їзд у Празі 1932 р., зарубіжна україніка.

Represented documents that were prepared by Ukrainian scientists to compile «Bibliographic Index of scientific publications of the Ukrainian emigration 1920–1931» printed to the II-nd Ukrainian Scientific Congress, held in Prague in 1932. Documents contain new/additional information on bibliography works of local scientists, teachers of the Ukrainian higher education institutions abroad.

К е у в о р д s: bibliography, II-nd Ukrainian Science Congress in Prague 1932, foreign Ukrainianica.

Укравінська наукова інтелігенція, опинившись унаслідок політичної еміграції (1920-ті –1930-ті рр.) у Чехословаччині (ЧСР), об'єднувалась навколо гуманітарних кафедр празького Карлового університету, Українського вільного університету (ВВУ), Української Господарчої Академії (УГА) у Подєбрадах. Наприклад, у Карловому університеті працювали: історик М. Грушевський, мовознавці О. Колесса, І. Панькевич. В Українському вільному університеті викладали: хімік І. Горбачевський, юрист С. Дністрянський, історики Д. Антонович і Д. Дорошенко, археолог й етнограф В. Щербаківський, мистецтвознавець В. Січинський та ін. [6, с. 204–205]. 1924 р. в Празі з метою об'єднання українських вищих навчальних закладів у ЧСР й наукових установ на еміграції було створено Український Академічний Комітет, який згодом провів у столиці Чехословаччини два українських наукових з'їзди у 1928-му та 1932 р. У цих заходах взяло участь понад сто вчених-емігрантів, а також науковці з Західної України [15, с. 3417]. До II з'їзду був опублікований «Бібліографічний покажчик наукових праць української еміграції 1920–1931».

Активна наукова діяльність українських вчених-емігрантів у міжвоєнний період – тема важлива і

цікава хоча б тому, що в бібліотеках України збереглося зовсім мало їх публікацій, а бібліографічні покажчики цих наукових праць, як правило, відсутні. Власне тому метою статті є введення в науковий обіг архівних відомостей про праці представників української технічної і культурної інтелігенції, що не увійшли до «Бібліографічного покажчика». Предметом дослідження виступають архівні документи з бібліографічними джерелами зарубіжної україніки 1920–1930-х рр. А саме, бібліографія праць вітчизняних вчених, викладачів українських вищих навчальних закладів за кордоном: С. Володимирова, Л. Грабини, В. Іваниса, Ф. Швеця, В. Щербаківського.

Актуальність даного питання зумовлена тим, що в Україні взагалі відсутні бібліографічні покажчики праць вищеназваних науковців, а архівні документи містять нову чи додаткову інформацію для вивчення біографій: С. Володимирова, Л. Грабини, В. Іваниса, Ф. Швеця, В. Щербаківського, допомагають сформуванню бібліографії їх наукових праць, опублікованих за кордоном.

Зазначимо, що частково інформація стосовно наукових праць Л. Грабини, В. Іваниса, Ф. Швеця, В. Щербаківського міститься у «Бібліографічному

покажчику наукових праць української еміграції 1920–1931», складеному Петром Зленком [8].

Тому безперечний інтерес становлять документи Центрального державного архіву зарубіжної україніки (ЦДАЗУ). Зокрема, у фонді № 10 «Зленко Петро Андрійович (1891–1954), український бібліограф та громадський діяч» зберігається частина рукописної та машинописної чернетки «Матеріали до українського бібліографічного репертуару. Петро Зленко. Бібліографія видань української еміграції 1920–1930 р. Прага 1931» [1], каталожні картки на науково-технічну літературу [3] та картки на літературу з питань історії й культури, складені вченим [4]. Крім того, у фонді № 10 містяться списки праць інженера-економіста Лева Биковського (1895–1992), наукового співробітника Українського наукового інституту в Берліні і професора Українського вільного університету Бориса Крупницького (1894–1956) [14]. Фонд № 14 «Колекція друкованих бібліографічних матеріалів, виданих в Україні та за її межами (1907–1970 рр.)» містить в собі бібліографію друкованих на еміграції різними мовами праць 1920–1940-х рр. архітектора, графіка і мистецтвознавця Володимира Січинського (1894–1962) [2, 9], історика, публіциста, літературознавця Дмитра Дорошенка (1882–1951), історика Михайла Антоновича (1910–1954) [2].

Також у фонді № 14 зберігаються архівні документи, що стосуються II Українського наукового з'їзду 1932 р. Це – листи зі списками наукових праць С. Володимирова, Л. Грабини, В. Іваниса, Ф. Швеця, В. Щербаківського, які були подані ними для складання «Бібліографічного покажчика наукових праць української еміграції 1920–1931», надрукованого до цього з'їзду. Документи фондів № 10 і № 14 надійшли на зберігання до ЦДАЗУ у складі Пряшівської колекції у квітні 2008 р. за сприяння Генерального консульства України у м. Пряшеві (Словаччина).

Аналізуючи документи вищезгаданих фондів ЦДАЗУ та інші джерела, відзначимо, що підготовчу роботу до II Українського наукового з'їзду проводила Організаційна комісія на чолі з академіком Української академії наук, професором Українського вільного університету в Празі С. Й. Смаль-Стоцьким [5]. З метою складання бібліографічного покажчика наукових праць української еміграції Організаційна комісія прийняла рішення: про створення Виставково-бібліографічної підкомісії і призначення її секретарем Петра Зленка. В основу цього покажчика вирішили покласти картотеку ви-

дань української еміграції в ЧСР, створену «для інших потреб» П. А. Зленком [7, с. V–VII].

Другий і останній Український науковий з'їзд проходив 20–24 березня 1932 р. у Празі. Очолював його академік Всеукраїнської академії наук, професор Українського технічно-господарського інституту Української Господарської Академії у Подебрадах І. Я. Горбачевський. Відкриття з'їзду відбулося у Карловому університеті. У залі були присутні представники чеських міністерств і наукових установ. Професор Українського вільного університету у Відні, Празі і Мюнхені Д. І. Дорошенко виголосив доповідь на тему: «Організація української наукової праці на еміграції та її висліди за останнє десятиліття». Потім по відповідних секціях «як і тутешні, так і приїзжі українські наукові сили виголосили свої доклади з різних галузей науки» [5].

З передмови до бібліографічного покажчика Петра Зленка стає зрозумілим чому не всі праці «українських наукових сил» представлені у покажчику. По-перше, до нього не увійшли твори в часописах і збірниках, котрі не були надруковані окремими відбитками зі своєю пагінацією (П. – розподіл інформації на сторінки) чи у обкладинці. По-друге, брак коштів змусив скоротити обсяг самого покажчика. Саме тому багато наукових праць, у т. ч. надрукованих у спеціалізованих періодичних виданнях, не потрапили до нього. До того ж, на заклик Виставково-бібліографічної підкомісії подати бібліографію своїх публікацій за 1920–1930-ті роки відгукнулася незначна кількість науковців, а дехто зробив це запізно [7, с. V–VII].

Серед тих, хто запізно подав бібліографію своїх публікацій, був асистент Українського наукового інституту у Берліні, асистент Української Господарчої Академії в Подебрадах, доктор права, інженер-економіст Сергій Володимиров. Його лист-заява до Організаційної комісії, датована 26 лютим 1932 р. [9, арк. 3] містить п'ять наукових праць з питань промисловості України німецькою та українською мовами, які супроводжуються короткими поясненнями автора. Жодна з них не представлена у «Бібліографічному покажчику наукових праць української еміграції 1920–1931» (Додаток № 1).

У листі доцента кафедри геодезії Української Господарчої Академії в Подебрадах, інженера Леоніда Грабини від 6 листопада 1931 р. [10, арк. 6] вказано тридцять чотири публікації, які згруповані у розділи: «Друковані праці (головніші)», «Друковані реферати перекладного характеру з огляду технічної літератури» і «Праці з'їздові та конгресові» ук-

раїнською та чеською мовами. Серед них тільки записи за №№ 1–9, 16, 19, 20 містяться у покажчику П. Зленка, решта за списком – ні (Додаток № 2).

Машинопис із переліком праць, написаних під час перебування на еміграції хіміком Василем Іванисом [11, арк. 13], нараховує три книги з хімії українською мовою, які були надруковані у 1926–1928 рр. у Подєбрадах накладом Української Господарчої Академії та видавничого товариства при УГА. Остання у списку книга «Нафта та її аналоги» (Подєбради, 1928) не потрапила до «Бібліографічного покажчика...» (Додаток № 3). Василь Іванис відомий тим, що був дійсним членом Наукового товариства ім. Шевченка, членом Українського історичного товариства, Української вільної академії наук, економістом та інженером-технологом.

Лист професора Українського вільного університету у Празі Федора Швеца до Виставково-бібліографічної підкомісії від 7 березня 1932 р. [12, арк. 1–2] налічує три надруковані українською мовою наукові праці. Вони є у покажчику Петра Зленка. Але у листі містяться також ще шість ненадрукованих праць, що супроводжуються поясненнями автора. Це – «Нахідка третичної ростиности у пісковіку с. Аджамки на Херсонщині», «До питання про утворення Босфору і Дарданелів», «Практичне приложення геології взагалі і значіння її для майбутнього економічного відродження України», «Канівська дісльокація», «Порівняння чеського силюру із силуром Поділля на Україні», підручник для високих шкіл по фізичній геології (Додаток № 4).

Список праць відомого історика, археолога, етнографа, мистецтвознавця, професора Українського вільного університету в Празі і Мюнхені Вадима Щербаківського (1876–1957) налічує двадцять одну позицію українською, німецькою, італійською, французькою мовами, з них тільки записи за № 1, 5, 15, 16 [13, арк. 4–5] вказані у «Бібліографічному покажчику наукових праць української еміграції 1920–1931» (Додаток № 5).

Представлені документи є не тільки складовою частиною Національного архівного фонду України, вони відображають таку специфічну галузь інформаційної діяльності, як бібліографія. І, безперечно, є цінними бібліографічними джерелами зарубіжної україніки 1920–1930-х рр. По-перше, тому, що вони містять додаткову інформацію про підготовку II Українського наукового з'їзду у Празі 1932 р. По-друге, архівні документи мають у собі нові відомості стосовно біографій С. Володимирова, Л. Грабини, В. Іваниса, Ф. Швеца та В. Щер-

баківського. По-третє, архівні документи, що були розглянуті в даній статті, стануть у нагоді при дослідженні історії функціонування у міжвоєнний період українських вищих навчальних закладів за кордоном. Документи вищезазначених фондів ЦДАЗУ також можна буде використати при підготовці бібліографічних покажчиків наукових праць представників української наукової інтелігенції.

Список використаних джерел

1. Бібліографія видань української еміграції в С.С.Р. за 1920–1930 рр. – ЦДАЗУ, ф. 10, оп. 1, спр. 27.
2. Бібліографія наукових праць Др. В. Січинського, М. Антоновича, Д. Дорошенка. – ЦДАЗУ, ф. 14, оп. 1, спр. 26.
3. Бібліотечно-бібліографічні картки на науково-технічну літературу. Зленко П. А. – співробітник б-ки. – ЦДАЗУ, ф. 10, оп. 1, спр. 98.
4. Бібліотечно-бібліографічні картки із питань історії та культури. Зленко П. А. – співробітник б-ки. – ЦДАЗУ, ф. 10, оп. 1, спр. 99.
5. Вісник Союзу Українських Емігрантських організацій. – 1932. – Ч. 9. – С. 10.
6. Зарубіжні українці / С. Ю. Лазебник (кер. авт. кол.), Л. О. Лещенко, Ю. І. Макар та ін. – К., 1991. – 351 с.
7. Зленко П. Бібліографічний покажчик наукових праць української еміграції 1920–1931. – Прага, 1932. – VII + 154 с.
8. Зленко Петро. Бібліографічний покажчик наукових праць української еміграції 1920–1931. – Edmonton, 1990. – 154 с.
9. Матеріали до «Виставочно-бібліографічної підкомісії II-го Українського наукового з'їзду» (бібліографічні відомості, заяви, тези доповіді), Прага. – ЦДАЗУ, ф. 14, оп. 1, спр. 25.
10. Матеріали до «Виставочно-бібліографічної підкомісії II-го Українського наукового з'їзду» (бібліографічні відомості, заяви, тези доповіді), Прага. – ЦДАЗУ, ф. 14, оп. 1, спр. 25.
11. Матеріали до «Виставочно-бібліографічної підкомісії II-го Українського наукового з'їзду» (бібліографічні відомості, заяви, тези доповіді), Прага. – ЦДАЗУ, ф. 14, оп. 1, спр. 25.
12. Матеріали до «Виставочно-бібліографічної підкомісії II-го Українського наукового з'їзду» (бібліографічні відомості, заяви, тези доповіді), Прага. – ЦДАЗУ, ф. 14, оп. 1, оп. 1, спр. 25.
13. Матеріали до «Виставочно-бібліографічної підкомісії II-го Українського наукового з'їзду» (бібліографічні відомості, заяви, тези доповіді), Прага. – ЦДАЗУ, ф. 14, оп. 1, спр. 25.
14. Списки друкованих праць Биковського Л. Ю., Бочковського О. І., Січинського В. Ю. та ін. – ЦДАЗУ, ф. 10, оп. 1, спр. 110.
15. Український Академічний Комітет // Енциклопедія українознавства: У 10-х томах. – Париж; Нью-Йорк, 1954–1989. – Т. 9. – С. 3417.

До Ордена святого святого "Коринці" II-го ступеня
Гайдаров І. І.

3 III 1932

Коринці Українського
Гайдаров І. І. та Гайдарів
Гайдарів Українського
Гайдарів "Коринці" з С. С. Р.
Гайдарів та Гайдарів-Українського
Гайдарів та Гайдарів-Українського

Гайдарів

Гайдарів Коринці II ступеня. В коринці Гайдарів про свої "нагороди"
Гайдарів та Гайдарів-Українського

1. Die gesamte ukrainische Front des Welt. "Sonderausgabe"
aus, "Abhandlungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Instituts in Berlin"
III Band. 1911. 30 сторінок. Мова німецька.
2. Трагедія українців. Мова українська. 60 сторінок.
Гайдарів І. І. та Гайдарів-Українського
3. Трагедія українців "про життя українців". Мова українська.
Написано по мотивам Гайдарів. Гайдарів-Українського.
Мова українська. Мова українська.
4. Трагедія українців "про життя українців". Мова українська.
120-130 сторінок. Написано по мотивам Гайдарів. Гайдарів-Українського.
Мова українська. Мова українська.
5. Трагедія українців "про життя українців". Мова українська.
100-110 сторінок. Написано по мотивам Гайдарів. Гайдарів-Українського.

6. Трагедія українців "про життя українців".
15-20 сторінок. Мова українська. Написано по мотивам
Гайдарів та Гайдарів-Українського

7. Трагедія українців "про життя українців".
Написано по мотивам Гайдарів та Гайдарів-Українського

Гайдарів
Гайдарів-Українського

3. II.
с. Дубове.
1932.

Adressa:
С. С. Р. Поступає в Ред.
п. п. Дубове.
Гайдарів І. І. та Гайдарів-Українського

до Видавничо-бібліографічної
Підкомісії 2го українського Наукового
З'їзду в Празі.

Проресора, інженера Леоніда
Трабимки

I. Зруковані праці (головиші).

- ✓ 1) Книга геодезія. Вступ р. 1922, 37 сторінок
Видавна Видавни. Товариства при У.Г.А.
- ✓ 2) Книга геодезія. Частина 1-ша. 1923р. 457 стор.
Видавна Вид. Т-ва при У.Г.А.
- ✓ 3) Книга геодезія. Частина 2-га. 1925р. 1432 стор.
Видавна Вид. Т-ва при У.Г.А.
- 4) Starobylé geodetické práce na Ukrajině.
1927р., 6 стор. Zeměměřičský Věstník č. 4
- ✓ 5) Геодезіїні апаратенки на Україні
та їх упорядкування. Записки Укра-
їнської Господарської Академії, 1927р.,
16 стор.
- ✓ 6) Геодезія, Частина 1-ша, випуск 1-ий, 1928р.
Видавна Українського Громадського Видавничого
Фонду, 383 стор.
- 7) Геодезія, Частина 1-ша, випуск 2-ий, 1928р.
Вид. Укр. Гром. Вид. Фонду, 222 стор.
- ✓ 8) Короткий історичний нарис розвитку
геодезічних висмірів. 1928р., 75 стор.

9) Note sur les anciens travaux géodésiques exécutés en Ukraine. Bulletin géodésique, organe de la Section de Géodésie de l'Union géodésique et géophysique internationale, n° 18, 1928, p 382-387.

10) Техніка межування на Україні на основі XVI століття. Технічні вісники, т. 3, 1928 р. ст 65-68

11) Методи межові знаки на Україні в XVI-ому і першій половині XVII століття. Технічні вісники, т. 1, 1929 р., ст. 1-6.

12) Тунель під Алманшем. Технічні вісники, т. 2, 1929 р., ст. 49-54

13) Космасачів на Мораві. Технічні вісники, т. 3, 1929 р., ст. 83-87

14) Новий магістральний-примлад проєкт д-ра Венінга Майнеса для спостереження сили торгари на морях. Технічні вісники т. 2, 1930 р. ст. 2-11.

15) Шахматрування з поселищем латини. Вісники спілки інженерів та техніків України в еміграції в Польщі. т. 2, 1929 р. ст. 1-5

16) Еволюція стародавньої техніки межування на Україні, нарешті. 1928 р. 87 стор. Друк на машині в Ф.м. примірку. Витривих в Записках Укр. Геогр. Академії 1929 р. т. II, випуск 2-ий ст. 1-37.

- 9) Note sur les anciens travaux géodésiques exécutés en Ukraine. Bulletin géodésique, organe de la Section de Géodésie de l'Union géodésique et géophysique internationale, n° 18, 1928, p 382-387.
- 10) Техніка межування на Україні на початку XVI століття. Технічні вісники, т. 3, 1928 р. ст 65-68
- 11) Метричні межові знаки на Україні в XVI-ому і першій половині XVII століття. Технічні вісники, т. 1, 1929 р., ст. 1-6.
- 12) Шляхове між Ллманшем. Технічні вісники, т. 2, 1929 р., ст. 49-54
- 13) Космасачів на Мораві. Технічні вісники, т. 3, 1929 р., ст. 83-87
- 14) Новий мадтково вий-примлад проп. д-ра Ветінга Майнеса для спостереження сили тиску на морях. Технічні вісники т. 2, 1930 р. ст. 2-11.
- 15) Шахметрування з роземисем ла таме. Вісники спілки інженерів та техників України в емігрантстві у Польщі. т. 2, 1929 р. ст. 1-5
- 16) Еволюція стародавньої техніки межування на Україні, нарешті. 1928 р. 87 стор. Друк на машині в 7-ми примірниках. Видає їх в Записках Укр. Госп. Академії 1929 р. т. II, випуск 2-ий ст. 1-37.

- 3 -

17) Нова метода оррачуваньких інженерів-гідрографів обчислення кадастрових триангуляцій. Технічні вісник 7.3, 1931р.

18) Межова справа на Україні за Козацькими (1648-1764р). Записки Укр. Госп. Академії, т. 3-ий, 1931р.

19) Геодезійний арсенал сучасного землеміра. Український інженер, т. 1, стор. 57-61.

20) Кадастрові і технічні триангуляції, 1931р., 404+II стор. Видана спілки гідроінженерів та меліораторів при У.Т.А.

21) Українська загальна науково-технічна книжка з техніки. т. 1-ий, видана Геодезій. р. 1931.

II Структурні реферати перекладного характеру з області технічної літератури:

22) Десять років землемірної справи в царській земельному кадастрі на Сибіру та Відкарпатській Україні. Техн. вісник 7.5, 1928р. ст. 71-73

23) Приближення нової тригонометричної мережі до існуючої. Техн. вісник 7.3, 1928р., ст. 72-74

24) Визначення сили тяжару на морях
новим мадуніковим пристроєм проф.
Векінга Майнева та провізоритки
випіди одержані за помістю його.
Техн. вісн. 7. 4, 1928р., ст. 113-117

25) Засади нового топографічного
виміру на Геллах Словацкі та Від-
карпатський Україні. Технічні вісн.
7. 1, 1929р., ст. 13-15.

26) Гравітаційна експедиція грабови
Столицей держав Півн. Америки.
Техн. вісн. 7. 2, 1929р., ст. 55-58.

27) Оптичний вимір віддалень і
Тоскардт-Цайсі в авторедукційний
стакх метр. Техн. вісн. 7. 3, 1929р., ст.
94-97

28) Тришкітень методу полярних ко-
ординат з оптичним виміром віддалень
при новому катастральному вимірі
в місці Беркі. Техн. вісн. 7. 4, 1929р.,
ст. 121-123.

29) Рельєвні зміни в довжинах інва-
рових дротів під час виміру бази біля
Смукалева на Відкарпатський Україні. Техн.
вісн. 7. 1, 1930р., ст. 9-10.

- 5 -
10

30) Колецагыіс б Суріі. Тестуіні Сісја,
2. 1, 1931 р.
ма ітмі.

III. Урғы і Зідолі ја Котрсеосі.

31) III реоні Котрсе мідукподітосі
Теодесітосі і Теодесітосі Јаіі. Тестуіні
Сісја 2. 4., 1927 р., см. 116-119

32) Рестоіе докюдэ „Теодесітосі оратметіја
ке Јапаітосі ма іс бнофідылаттосі“ - Зідометтосі
спесудіі оратисауітосі Коуісіі 1² Јајо.
Кайкотосі Сіды ы Араісі 1926 р.

33) Рестоіе докюдэ „о вѳројі Народáвнѳ
технікы земѳмѳрїічїтвї на Українѳ“,
Вѳстнік VI сѳреду чїскослоронскыч рїіло -
допѳытїї, лектїїрїї ы инжѳнерїїї р Праге 1928,
дїл III, см. 13-14

34) Рестоіе докюдэ „Колецагыітїі Зобдáткїс
б Тамуртїі ма та Боукїі“ та Зїсді
҃апаїндоккыч аспуподїтїіс, мїкїпїс і ітїдїетїсїс
ы Аббосї р. 1931. Тестуіні Сісја 2. 4. 1931 р.

Урғы. М. Салы

6/XI 1931 р.

За час перебування на еміграції мною написані наступні
праці:

Іванис Василь.

1926. Техно-хімічний аналіз / Частина I /.

Подєбради. Літографічно накладом УГА та Видавн. Т-ва
при УГА / 8^о / 374 стор. з 115 рис.

Іванис Ва^{силь}

1926. Хімічна технологія дерева / Загальний курс /

Подєбради. Літографічно накладом УГА та Видавн. Т-ва
при УГА / 8^о / 388 стор. з 154 рис.

Іванис Василь.

1928. Нафта та її аналоги.

Подєбради. Виготовлена до друку на машині 4рис. в
туші /, після реценсії ухвалена Радою Професорів
Інж. Факультета УГА. Канцел. формату 924 стор. з 526 рис.

До Видавничо-звідноградської
Комісії
заява.

Наслідком прикрої помилки список
моїх праць не був доставлений по певній
адресі до розпорядчості комісії.
Це було устанавлено список лише на початку
березня місяця. Тому праці комісії
мені видаються і, коли буде ще можливість,
використати свій список, який при цьому
прикладаю.

За час перебування професором на
Укр. Університеті в Празі надрукував наступні
наукові праці:

1. Відкриття нового виду павичи на Україні,
Flabellaria nov. sp.
Прага. 1923.
2. Історія Каспійського моря по новітнім
даним.
Наукове т-во Л. Шевченка у Львові.
Львів. 1927.
3. До питання про спосіб поветання нартів
в Кудакській одисоті, та Керкелево-татман-
ському районі.
Науковий історичний збірник Укр. Університета,
присвячений Пам'яті Президентові, проф. Г. Т. Масарикові.
Прага. 1930.

Незабруковані праці:

- 1). Виготовлена для друку праця:
"Намітка третинної розтинності у тисковому с. Аджалики на Херсонщині".
Праця з малюнками вийде на 1½-2 аркуша.
- 2). Виготовлена для друку стаття:
"До питання про утворення Босфору і Дарданелів".
- 3). Виготовлена для друку праця:
"Практичне примодження геології взагалі і зокрема її для майбутнього економічного відродження України".
- 4). Виготовлена для друку праця:
"Канівська дислокація".
- 5). Виготовлена для друку праця:
"Порівняння ґеологічного еволюції із еволюцією ґеології на Україні".
- 6). Виготовлено підручник для високих шкіл "Фізична геологія". В цій праці приведені дані із геології України на підставі нових матеріалів і нових дослідів.
Праця запланована до друку в Укр. Видавничому фонді ще в 1928 році, але не друкується через брак коштів.

Проф. Ф. Швейц.

7/III 1932.

Прага.

Список работ проф. В. Щербаківського.
в год 1923 року.

- 902(177) 1) Мальована кераміка на Політавщині.
Збірн. Укр. Унів. у Празі. ч. 26+1 збр. спец. 1923.
- 572 2) Une methode illicite. Comptes Rendus XII Congress
d'anthropolog. en Prague. 1924.
- 902 3) Die vorgeschichtliche archäologischen Forschungen
in der Ukraine nach der Weltkarte. Mittheilungen
des Ukrainischen wissenschaftlichen Institutes
in Berlin. Heft. 2. pp. 21-34.
- 571 4) Минералогія Морисовна. Відомості про
ч. 339-348. Відом. Прачисторію. Кошик IV. 1925.
- 5) Основні елементи оформлення українських
писем та їхні походження. Укр. Унів. Серія
4234
Філол. товариство у Празі. Прага 1925. з гуртом проф.
- 56(06) 6) Eine paläolithische Station in Housi (Ukraine).
Die Eiszeit. Leipzig 1926. 106-116. (40)
- 7) Мінімуми і мальована кераміка.
- 902(177) 8) Муніципальна культура на Україні. С. І. Київ 1926.
ч. 119-243.
- 56(06) 9) Bemerkungen über neue und wenig bekannte
paläolithische Stationen in der Ukraine.
Zeitsch. IV. (1928.)
- 10) Каміта. Збірник II збідь слов. Телур і Емшур.
у Монтви. 1928.
- 10) L'habitude de la population de l'Est de
Ukraine. Resume' II Congr. Geogr. & Ethnog. «Polog»
1928.

- 11) A propos du modèle de terre cuite d'un prétendu ciel sur pilotes de M.E. Majewski. Przeglad archeologiczny. t. III. 1928. 4 202-210.
- 12) Kalyfa. - Narodopisny Vestnik Československi. Ročník. XXI. c. 3-4. Praha 1928. 4 221-236 + 308-310.
- 13) Reste der Ursprünglichen Religion in der Ukraine. Actes du V congrès international d'histoire des religions à Lund 27-29. Août 1929. Lund. 1930. 4 190-194.
- 14) Членова Кривошляпа на Україні: Архив. Матер. Восточник. 1930 № 11. 8. С. 1. 4 183-189.
- 15) Матеріали з етнопії 1919 року на Подніпаттяні: Збірник Укр. Чув. у Тиразі на Черв. Массаріва.
- 16) Зпримові етніч з тапізковими на місці на меринофії України і на Умань. Збірник Медароірово Інституту.
- 17) Вепр у вимеодуба обрєді народна на Україні. Збірник III вібвєвє. Зорд у Уварєді (6 джєкє).
- 18) L'œuvrementation des œufs de Pâques ukrainiennes. et son origine II Congrès des Arts populaires. Anvers. 1930. 6 джєкє.
- 19) La situation géographique de la ville de Gelone d'Herodote. - Kniha Pamiatkova na uckrenie - wt. Semetovkiewiczca. 1930.
- 20) La céramique peinte contemporaine de paysais Ukrainiens. Arts populaire. Paris t. I. 1931. 4 228-231.
- 21) Les Tapis populaires ukrainiens. Art populaire. t. II. 1931.

Архив. Інститут 541
інститут 902.6.